

Theater

Met slaperige ogen staan mijn collega's op het toneel van theater Odéon in Parijs. Ze zijn net aangekomen uit New York waar ze *Kings of War* hebben gespeeld, een voorstelling van Ivo van Hove gebaseerd op drie Shakespearestukken over leiderschap en macht. Terwijl Trump het land in zijn greep kreeg, stonden de acteurs van Toneelgroep Amsterdam op het podium van het gerenommeerde BAM theater in New York en bewezen ze nog maar eens de actualiteitswaarde van toneel.

The New Yorker schreef erover: "There was more to be learned on stage about the political drama unfolding in the country than there might have been from reading any amount of analysis in *The Upshot*, or watching any quantity of coverage on CNN."

Nu moeten we een andere hitshow van Ivo, *The Fountainhead*, gebaseerd op het gelijknamige boek van Ayn Rand, te berde brengen. Godzijdank eerst een doorloop en morgen pas een uitverkochte zaal. „Ik heb het gevoel dat ik lsd heb geslikt”, sist Robert mij toe in de coulissen. „Ik zie dezelfde mensen, maar in andere kostuums, vreemde teksten uitspreken. 24 uur geleden was hij nog Richard de Derde.” Hij wijst naar acteur Hans Kesting. „En nu Gail Wynand, wie snapt het nog?”

Wij zeker niet. Die avond vierden we mijn 41ste verjaardag in

een grijzig café. Er is een roze prinsessentaart, ballonnen, champagne, een versierde hotelkamer en cadeaus. Ik ben oprecht kalm, dankbaar en gelukkig, zo anders dan een jaar geleden toen ik mijn veertigste vierde in een roes van hysterie, paniek en vreugde.

Vlak voor we beginnen aan de eerste echte opvoering van *The Fountainhead* in Parijs, stapt Ivo mijn kleedkamer binnen. Hij

komt ingevlogen vanuit Londen, waar de Britse versie van zijn David Bowie-project *Lazarus* in première is gegaan. „Kun je je eigen succes nog bevatten?” Hij wuift het weg, pakt een kam, fatsoeneert zijn haar en begint te ratelen over het te spelen stuk. Hij vraagt zich af hoe de voorstelling zal vallen in Parijs en wil weten hoe mijn verjaardag is.

Na afloop worden we bedolven onder enthousiaste reacties. „It's my first Ivo!” deelt een blozende man mij mee alsof hij net ontmoagd is. „Incredible, I cannot believe it, genius!” Wat is het toch dat mijn baas zo'n wereldhit is geworden? Wat brengt hij te weeg wat we in Nederland inmiddels als vrij normaal beschouwen, maar in het buitenland als revolutionair en compleet overdonderend?

Soms klagen we 's avonds, aan de bar in een of ander sober hotel, over het nomadenbestaan. Het is spannend en uniek, maar het ontwortelt en vermoeit ons ook. Het jaagt ons op kosten en stuurt ons van land naar land,

maar zodra we de foyer in lopen en praten met het publiek, verdwijnen onze klachten en beseffen we de relevantie van de voorstellingen, en de enorme behoefte die er is aan toneel dat raakt, verontrust, ontroert, verbijstert en vermaakt. Volgende week staan we in *good old* Amsterdam, vijf minuten fietsen van mijn huis. Nog even genieten van de romantiek in de stad der liefde.

Ons bestaan is spannend en uniek, maar het ontwortelt en vermoeit ons ook

